Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 26 mei 2026

Portefeuille: Inclusie en Antidiscriminatiebeleid

Agendapunt: B21

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de raadsinformatiebrief Voortgang Route naar Herstel

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

1. In te stemmen met de raadsinformatiebrief Voortgang Route naar Herstel, waarin de volgende onderwerpen zijn opgenomen:

- De naamswijziging van de foyer van de Raadszaal naar de naam van een Zwarte verzetsheld
- De start van een verkennend onderzoek naar roofkunst uit een koloniale context;
- De publicatie van een Keti Koti Leerwerkboek voor het basisonderwijs;
- De aanstelling van vier kwartiermakers voor verdere uitvoering van vier prioriteiten in samenspraak met de gemeenschappen.

2. Instemmen met het opleggen van de geheimhouding op de bijlage, te weten de raadsinformatiebrief Voortgang Route naar Herstel op basis van artikel 87 van de Gemeentewet juncto Artikel 5.1, tweede lid, onder e van de Wet open overheid (eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. De geheimhouding vervalt per 30 mei 2026.

Kernboodschap

Het college heeft ingestemd met de raadsinformatiebrief Voortgang Route naar herstel, waarin de raad wordt geïnformeerd over de voortgang van dit traject aan de hand van een viertal concrete stappen, te weten:

1. Naamswijziging foyer Raadszaal naar de naam van een Zwarte verzetsheld
2. Start verkennend onderzoek naar roofkunst uit een koloniale context
3. Publicatie Keti Koti Leerwerkboek voor het basisonderwijs
4. Aanstelling vier kwartiermakers voor verdere uitvoering van vier prioriteiten in samenspraak met de gemeenschappen.

De concrete uitwerking van deze stappen volgt in de tweede helft van 2026 en de raad zal hierover in Q4 geïnformeerd worden met een raadsinformatiebrief.

Bestuurlijke achtergrond

- Op 1 juli 2021 bood burgemeester Halsema namens Amsterdam de excuses aan voor de rol van het stadsbestuur in het het trans-Atlantische slavernijverleden.
- Naar aanleiding van de excuses heeft het college IZI Solutions en het Zwart Manifest de opdracht gegeven om een advies uit te brengen om heling en herstel van het slavernijverleden te bevorderen.
- Hierbij is expliciet gevraagd om dit in samenspraak met de gemeenschappen en andere inwoners van Amsterdam te doen.

- Op 4 april 2024 is dit advies, genaamd De Route naar Herstel, aangeboden aan wethouder Meliani, namens het hele college.
- De raad is op 4 april 2024 via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het adviesrapport.
- De raad is op 16 september 2025 via een bestuurlijke reactie op het adviesrapport Route naar Herstel geïnformeerd over de zienswijze van het college.
- Kern van deze bestuurlijke reactie vormt de top-tien van aanbevelingen die met prioriteit verder onderzocht of uitgevoerd moeten worden om erkenning, herstel en structurele verandering naar aanleiding van het slavernij- en koloniale verleden en de doorwerking daarvan in het heden mogelijk te maken.
- De bestuurlijke reactie is respectievelijk besproken in commissie FKD van 6 november en de raadsvergadering van 10 december 2025.
- Tijdens de raadsvergadering van 12 november inzake begroting 2026 is een amendement aangenomen van 150.000,- ten behoeve van drie prioriteiten uit de Route naar Herstel
- In de bestuurlijke reactie heeft het college toegezegd de raad in Q1 2026 te informeren over de voortgang van de Route naar Herstel.

Bestuurlijke prioriteit

Nvt

Wettelijke grondslag

Artikel 160 lid 1 van de Gemeentewet
Artikel 87 van de Gemeentewet
Artikel 5.1, tweede lid, onder e van de Wet open overheid

Onderbouwing besluit

Ad 1. Instemmen met de raadsinformatiebrief Voortgang Route naar Herstel

Het college heeft op 16 september 2025 een bestuurlijke reactie vastgesteld op het adviesrapport Route naar Herstel. Hierin staan tien prioriteiten om erkenning, herstel en structurele verandering te bevorderen naar aanleiding van het slavernij- en koloniale verleden. Deze prioriteiten komen voort uit het adviesrapport De Route naar Herstel en is op verzoek van de gemeente opgesteld in april 2024 door het Zwart Manifest en IZI Solutions met input van diverse organisaties en personen uit de stad. De aanleiding voor het rapport vormde de excuses uit 2021 van burgemeester Halsema namens de gemeente Amsterdam voor de rol van het stadsbestuur in het trans-Atlantische slavernijverleden.

Met deze raadsinformatiebrief Voortgang Route naar Herstel wordt de raad geïnformeerd over de voortgang aan de hand van een viertal concrete stappen, te weten:

- Naamswijziging foyer Raadszaal naar de naam van een Zwarte verzetsheld
- Start verkennend onderzoek naar roofkunst uit een koloniale context
- Publicatie Keti Koti Leerwerkboek voor het basisonderwijs
- Aanstelling vier kwartiermakers voor verdere uitvoering van vier prioriteiten in samenspraak met de gemeenschappen

<u>Naamgeving foyer Raadszaal</u>

In de bestuurlijke reactie van september 2026 kondigde het college aan te onderzoeken of er een ruimte in het stadhuis vernoemd zou kunnen worden. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden en het college heeft besloten de foyer bij de Raadszaal te vernoemen naar een Zwarte verzetsheld.

Het college wil met deze naam een onderbelicht verhaal uit de Zwarte gemeenschap vertellen. Dit past bij de Route naar Herstel en bij andere namen in het stadhuis, zoals Willem Kraan, een Februaristaker. De foyer wordt in het najaar van 2026 officieel geopend. Er komt ook een passend eerbetoon in de foyer, zodat alle Amsterdammers het verhaal van de persoon in kwestie kunnen leren kennen. In de bijgevoegde raadsinformatiebrief staat meer informatie over de persoon naar wie de foyer vernoemd zal worden.

Verkennend onderzoekkoloniale roofkunst

Eén van de prioriteiten uit de Route naar Herstel is het uitvoeren van een aantal rapporten, waaronderMeerroofkunst terug naar de rechthebbenden.Hiermee kan eventueel historisch onrecht worden rechtgezet.

Het collegeheeft besloten omeenverkennend onderzoekte laten uitvoeren naar objectenuiteen koloniale contextinde collectieAmsterdam. Hierover is een eerste bestuurlijk gesprek geweest met de directies van het Amsterdam Museum en het Stedelijk Museum Amsterdam.

Doel van het onderzoek is zichtte krijgenopwelke objecten erzijn waarbijsprake is van mogelijkonvrijwillig bezitsverlies.Dit zal vervolgens transparant gemaakt worden op een nader te bepalen wijze.De raad wordt in Q4 2026 geïnformeerd over de voortgang vandeverkenning.

Keti Koti Leerwerkboek

In samenwerking met schoolbestuur ZONOVA en striptekenaar Darryl Veldman ontwikkelt stadsdeel Zuidoost een Keti Koti leerwerkboek voor de bovenbouw van het primair onderwijs. Dit leerwerkboek wordt naar verwachting in Q3 2026 gepresenteerd en van uit het stadsdeel verspreid onder de scholen in Zuidoost waarna onderzocht wordt door het college of en hoe het breder verspreid kan worden onder scholen in heel Amsterdam.

Het Keti Koti Leerwerkboek draagt bij aan het vergroten van de kennis van leerlingen op de basisscholen over het slavernijverleden. De samenwerking met ZONOVA zorgt ervoor dat het leerwerkboek aansluit op de behoeften van leerkrachten en leerlingen en aansluit bij de leerdoelen.

Aanstelling kwartiermakers

De Route naar Herstel benadrukt dat herstel alleen mogelijk is in samenspraak met de gemeenschappen. Hun kennis en ervaring zijn richtinggevend. Zoals beschreven in de bestuurlijke reactie van 16 september 2025 worden vier prioriteiten verder uitgewerkt met de gemeenschappen.

Het gaat om de volgende prioriteiten:

- Richt een fonds in eigen beheer in voor nazaten, zodat zij eigenaarschap hebben en regie kunnen voeren op psychosociaal, cultureel, educatief en economisch gebied.
- Faciliteer een multifunctioneel gebouw van en voor de Zwarte gemeenschap.
- Investeer in zelforganisaties en bestuurlijke kennis voor het versterken van de maatschappelijke infrastructuur
- Faciliteer (in elk stadsdeel) een herstel- en helingstation, een safe space waar mensen geholpen kunnen worden.

In december 2025 zijn vier expertsessies georganiseerd met 35 experts en ervarings-deskundigen uit Afro-Surinaamse, Caribische, Inheemse en Marrongemeenschappen. Op tafel lagen vragen waarmee concreet richting gegeven kan worden aan uitvoering van deze vier prioriteiten.

De sessies gaven richting aan de uitvoering en boden ruimte voor dialoog en heling. Enkele quotes van de deelnemers: 'Dit hadden we nodig'. 'Wat fijn om hier onderdeel van te kunnen zijn'. 'Ik heb het gevoel dat er echt een stap gezet gaat worden'. 'Dit voelde anders dan 'normaalgesproken'.

Het college heeft mede op basis van de uitkomsten van de expertsessies besloten vier kwartiermakers aan te stellen om de vier aanbevelingen verder uit te werken in co-creatie met de gemeenschappen. De kwartiermakers fungeren als brug tussen gemeente en gemeenschappen en zorgen voor een gedeelde basis voordat de prioriteiten worden uitgevoerd. De kwartiermakers worden in Q3 2026 aangesteld voor een periode van een jaar.

Ad 2. Instemmen met het opleggen van de geheimhouding op de bijlage, te weten de raadsinformatiebrief Voortgang Route naar Herstel op basis van artikel 87 van de Gemeentewet juncto artikel 5.1, tweede lid, onder e van de Wet open overheid (eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer)

In de raadsinformatiebrief staat de naam opgenomen van de Zwarte verzetsheld naar wie de foyer vernoemd zal worden. Het aankondigen van deze naam moet zorgvuldig gebeuren. Het verzoek is daarom om de raadsinformatiebrief geheim te houden tot de aankondiging heeft plaatsgevonden. Naar verwachting zal dit zijn op zaterdag 30 mei 2026.

Duurzaamheid

Op dit moment is er nog geen sprake van activiteiten die consequenties hebben op het gebied van duurzaamheid. Mocht in het vervolgtraject blijken dat er activiteiten zullen zijn die wel consequenties hebben, dan zullen hierbij bewuste duurzame keuzes worden gemaakt.

Participatie

De Route naar Herstel is tot stand gekomen middels een participatietraject. Daarnaast wordt een aantal prioriteiten nog verder uitgewerkt in samenspraak met de gemeenschappen. Ook bij de uitvoering van de andere zes prioriteiten worden de gemeenschappen geraadpleegd.

Financiële onderbouwing

LASTEN						
	Product	**I/S**	**Jaar T**	**Jaar T + 1**	**Jaar T + 2**	**Jaar T + 3**
Vervolgtraject Route naar Herstel	6.4	I	€300000	€150000	€0	€0
Totaal			**€300000**	**€150000**	**€0**	**€0**

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting
De kosten voor de aanstelling van de kwartiermakers worden bekostigd vanuit de middelen van Diversiteit en voor een deel uit middelen van de GGD (voor de kwartiermaker Heling en Herstelstations). De kosten voor de publicatie Keti Koti Leerwerkboek, het verkennend onderzoek Roofkunst en de kosten voor het fysieke eerbetoon in de foyer worden gedekt vanuit de middelen Diversiteit.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst in overleg met de woordvoerder van de wethouder in verband met de aankondiging naamswijziging Foyer Raadszaal.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst in overleg met de woordvoerder van de wethouder in verband met de aankondiging naamswijziging Foyer Raadszaal.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-027446	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-029275	Raadsinformatiebrief Voortgang Route naar Herstel_mei 2026.pdf (pdf)
AD2026-029276	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten
tot het maken van tekstuele wijzigingen